

HU000035238T2

(19) **HU**(11) Lajstromszám: **E 035 238**(13) **T2****MAGYARORSZÁG**
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala**EURÓPAI SZABADALOM**
SZÖVEGÉNEK FORDÍTÁSA

- (21) Magyar ügyszám: **E 11 774016**
- (22) A bejelentés napja: **2011. 10. 17.**
- (96) Az európai bejelentés bejelentési száma:
EP 20110774016
- (97) Az európai bejelentés közzétételi adatai:
EP 2655582 A1 **2012. 06. 28.**
- (97) Az európai szabadalom megadásának meghirdetési adatai:
EP 2655582 B1 **2017. 10. 04.**
- (51) Int. Cl.: **C11B 9/00** (2006.01)
A61Q 13/00 (2006.01)
C11D 3/50 (2006.01)
A61K 8/49 (2006.01)
C09J 11/06 (2006.01)
- (86) A nemzetközi (PCT) bejelentési szám:
PCT/EP 11/068050
- (87) A nemzetközi közzétételi szám:
WO 12084292

(30) Elsőbbségi adatok: 102010063693 2010. 12. 21. DE	(73) Jogosult(ak): Henkel AG & Co. KGaA, 40589 Düsseldorf (DE)
(72) Feltaláló(k): HUCHEL, Ursula, 50670 Köln (DE) BAUER, Andreas, 41564 Kaarst (DE) BUNN, Ralf, 40223 Düsseldorf (DE) SMYREK, Hubert, 47804 Krefeld (DE) MATERNE, Manuela, 41564 Kaarst (DE) RITTLER, Frank, 40547 Düsseldorf (DE)	(74) Képviselő: SBGK Szabadalmi Ügyvivői Iroda, Budapest

- (54) **Illatanyag-aldehydet vagy -ketont, illetve oxazolidin illat-előanyagokat tartalmazó parfümöszetétel**

Az európai szabadalom ellen, megadásának az Európai Szabadalmi Közlönyben való meghirdetésétől számított kilenc hónapon belül, felszólalást lehet benyújtani az Európai Szabadalmi Hivatalnál. (Európai Szabadalmi Egyezmény 99. cikk(1))

A fordítást a szabadalmas az 1995. évi XXXIII. törvény 84/H. §-a szerint nyújtotta be. A fordítás tartalmi helyességét a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala nem vizsgálta.

illatanyag-aldehidet vagy -ketont, illetve oxazolidin illat-előanyagokat tartalmazó parfümösszetétel

A jelen találmány tárgyát speciális parfümösszetételek képezik. A találmány tárgyát képezik továbbá felhasználói termékek, így különösen mosó- vagy tisztítószeres, kozmetikumok vagy ragasztóanyagok, amelyek ilyen parfümösszetételeket tartalmaznak. Szintén a találmány tárgyát képezi egy textíliák illatosítására szolgáló eljárás.

A felhasználói termékek illatosítását rendszerint úgy végzik, hogy egy illatanyagokat tartalmazó parfümolajat közvetlenül elkevernek a céltermékkel, így például egy mosószerrel. Ennek során problémákat okozhat, hogy a könnyen illó illatanyagok már a termékbe való bedolgozásuk során vagy a tárolás során, részben a párolgásnak köszönhetően, elveszhetnek. Továbbá, számos illatanyag, így különösen az aldehidek az adott körülmények között instabilak, amely az illatanyagok részbeni vagy teljes lebomlását eredményezheti. Így a megfelelő anyagok a végtermékben csak gyengén vagy akár egyáltalán nem érezhetők. Ez eredményezheti például a kompozíció illathenyomásának változását. Ezért, szükség van az illatanyagok védelmére. Igény van továbbá arra, is, hogy az illathatást a lehető leghosszabb ideig fenntartsuk, például, tekintettel a mosó- és tisztítóeljárásokra. Erre a célra a technika állása szerint illat-előanyagokat alkalmaznak.

A DE 1 133 847 számú német közzétételi irat aldehidek és ketonok helyett aldehidek és ketonok oxaminokkal képzett kondenzációs termékeinek alkalmazását ismerteti a parfüméria területén. Erre a célra az aldehideket és a ketonokat etanolammal vagy dietanolammal reagáltatják. Az US 6,861,402 számú amerikai egyesült államokbeli szabadalomban olyan illat-előanyagokat ismertetne, amelyek az illatanyag-aldehidet vagy illatanyag-ketont egy oxazolidin formájában megkötve tartalmazzák. Ehhez például N-benzoiletanolamint reagáltatnak egy illatanyaggal, amely egy monociklusos oxazolidint eredményez. Az US 2003/0207786 számú amerikai egyesült államokbeli szabadalmi bejelentésben szintén olyan illat-előanyagokat ismertetnek, amelyek oxazolidin-szerkezettel rendelkeznek. Az US 4,277,353 számú amerikai egyesült államokbeli szabadalomban kenőolajokban korróziógátló adalék-ként alkalmazható mono- és biciklusos oxazolidinokat ismertetnek. Az US 2004/0087453 A1 számú amerikai egyesült államokbeli szabadalmi bejelentésben olyan fotolabilis vegyületeket ismertetnek, amelyek szintén oxazolidinok formájában kötöttek lehetnek. Az US 2004/0067870 A1 számú amerikai egyesült államokbeli bejelentésben speciális, tercier alfa-szénatommal rendelkező illatanyag-aldehideket ismertetnek, amelyek oxazolidinok formájában is kötöttek lehetnek. Az US 2003/0158079 A1 számú amerikai egyesült államokbeli szabadalmi bejelentésben egy olyan hatóanyag-leadó rendszer ismertetnek, amely képesek valamely szubsztrát számára egy hatóanyag átadására, ahol a hatóanyag-leadó rendszer egy aldehid- vagy keton-formájú hatóanyagot és egy amint tartalmaz, amely egy

SZTNH-100095193

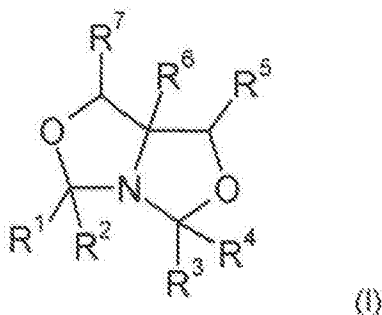
primer és/vagy szekunder aminegyiséggel rendelkezik. A WO2007/087977 számú nemzetközi közzételti irat 1-aza-3,7-dioxabicyclo[3.3.0]oktán-vegyületeket ismerteti, amelyek alkalmazása az illatanyag-aldehidek és illatanyag-ke-tonok esetében hosszabb illathatást eredményez. Ugyanakkor, a WO2007/087977 iratban nem található olyan egyértelmű és közvetlen kitanítás, amely az 1-aza-3,7-dioxabicyclo[3.3.0]oktán-vegyületek és aldehidek vagy ke-tonok bizonyos keverékeinek parfümösszetételekben történő alkalmazására vonatkozna.

A jelen találmány feladata egy olyan parfümösszetétel előállításának volt, amely mind egy termék (például egy mosószer) esetén jó illatosítást tesz lehetővé, mind pedig hosszan tartó illathatást biztosít.

Ezt a feladatot, a találmány tárgyán keresztül oldjuk meg. A jelen találmány tárgya egy olyan parfümösszetétel, amely az alábbiakat tartalmazza:

- (a) legalább egy illatanyag-aldehid, amely legalább 6, előnyösen legalább 7, különösen legalább 8 szénatomot tartalmaz, vagy legalább egy illatanyag-ke-ton, amely legalább 6, előnyösen legalább 7, különösen legalább 8 szénatomot tartalmaz, illetve
- (b) legalább egy, az (a) pontban említett illatanyag-aldehidnek vagy illatanyag-ke-tonnak megfelelő oxazolidin illat-előanyag, amely ugyanazt az illatanyag-aldehidet vagy illatanyag-ke-ton-t képes felszabadítani,

ahol az (a) illatanyag-aldehid és/vagy illatanyag-ke-ton és a megfelelő (b) oxazolidin illat-előanyag molaránya 20:1-1:20, előnyösen 10:1-1:10, előnyösen 5:1-1:5, és ahol az oxazolidin illat-előanyag egy (I) általános képletű 1-aza-3,7-dioxabicyclo[3.3.0]oktán-vegyület

ahol

R^1, R^2, R^3, R^4 jelentése egymástól függetlenül olyan csoportok, amelyek az $R^1-C(=O)-R^2$, illetve az $R^3-C(=O)-R^4$ általános képletű vegyületekkel kombinálva egy legalább 6, előnyösen legalább 7, különösen legalább 8 szénatomot tartalmazó illatanyag-aldehidet, vagy egy legalább 6, előnyösen legalább 7, különösen legalább 8 szénatomot tartalmazó illatanyag-ke-ton-t eredményeznek,

R^5, R^6, R^7 jelentése egymástól függetlenül H vagy egy ciklikus vagy aciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen szénhidrogén-csoport.

A találmány szerinti parfümösszetétel tehát egy legalább 6 szénatomot tartalmazó szabad illatanyag-aldehidből és/vagy -ketonból és a megfelelő, ugyanazt az illatanyag-aldehidet és/vagy -ketont kötött formában tartalmazó oxazolidinből álló keverékeket tartalmaz.

meglepő módon, azt találtuk, hogy az ilyen parfümösszetételek különösen jól és hatékonyan képesek a fogyasztói termékek, így különösen mosó- vagy tisztítószerek, kozmetikumok, ragasztóanyagok illatosítására. A találmány szerinti parfümösszetételekkel különösen friss illathatás érhető el, amely egyben hosszú ideig fennmarad. Mindemellett, a találmány szerinti parfümösszetételeknek a szokásos fogyasztói termékekbe történő beolgozása nagyon stabil termékeket eredményez. A termékek, mint például a mosószerek, különösen jól eltartathatók, még akár kritikusabb körülmények között, így például magasabb hőmérsékleteket, ahogy az például a trópusi vagy szubtrópusi klímával rendelkező területeken felléphet. Ezeket az előnyöket mind a szilárd, mind a folyékony termékek, így különösen a mosó- vagy tisztítószerek, így például az öblítők esetén is tapasztaltuk. Továbbá, meglepő módon azt is tapasztaltuk, hogy a találmány szerinti parfümösszetételek a megfelelően parfümözött felhasználói termékeken keresztül különösen jó és hosszan tartó illatosítást biztosítanak, például mosó- vagy tisztító-eljárások keretein belül. Ebben a vonatkozásban, különösen hosszan fennmaradó illatot tapasztaltunk a kimosott és megszáritott ruhák esetén.

A találmány szerint alapvetően bármely szénhidrogéncsoport lehet aciklikus vagy ciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen. A találmány szerint a szénhidrogéncsoportok alapvetően tartalmazhatnak heteroatomokat, így például nitrogén-, oxigén- vagy kénatomokat. R^5, R^6 és R^7 vonatkozásában mindenkor előnyösek az olyan aciklikus, egyenes láncú szénhidrogéncsoportok, amelyek adott esetben helyettesíthetők lehetnek. Megfelelő szubsztituensek például a hidroxil-, alkoxil-, aminos- vagy halogén-csoportok.

Előnyösen, a $-CR^1R^2$, illetve $-CR^3R^4$ szerkezeti elemek legfeljebb egyikében olyan R^1 és R^2 , illetve R^3 és R^4 csoportok vannak jelen, amelyek az $R^1-C(=O)-R^2$, illetve $R^3-C(=O)-R^4$ általános képletű vegyületekben egy illatanyag-ketont eredményeznek. Különösen, a $-CR^1R^2$, illetve $-CR^3R^4$ szerkezeti elemek mindegyikében olyan R^1 és R^2 , illetve R^3 és R^4 csoportok vannak jelen, amelyek az $R^1-C(=O)-R^2$, illetve $R^3-C(=O)-R^4$ általános képletű vegyületekben egyaránt egy illatanyag-aldehidet, előnyösen ugyanazt az illatanyag-aldehidet eredményezik.

R^6 és R^7 jelentése egymástól függetlenül, előnyösen egyaránt hidrogénatom vagy egy 1-6 szénatomos szénhidrogéncsoport, amely adott esetben, előnyösen 1-3 szénatomos szénhidrogéncsoporttal helyettesített lehet. Különösen előnyösen R^6 és R^7 jelentése mindenkor hidrogénatom vagy mindenkor metil- vagy etilcsoport, különösen azonban mindenkor hidrogénatom.

R^1 és R^3 jelentése egymástól függetlenül előnyösen mindenkor 6-24 szénatomos szénhidrogéncsoport, előnyösen 7-24 szénatomos szénhidrogéncsoport, ahol a szénhidrogéncsoport előnyösen aciklikus vagy ciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó láncú vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen.

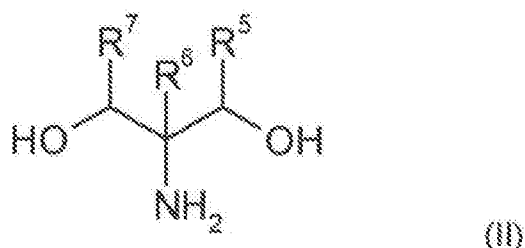
Az egyik további előnyös kiviteli alak esetén R^2 , R^4 , R^5 , R^7 jelentése hidrogénatom, és R^1 és R^3 jelentése mindenkor 6-24 szénatomos szénhidrogéncsoport, előnyösen 7-24 szénatomos szénhidrogéncsoport, ahol a szénhidrogéncsoport előnyösen aciklikus vagy ciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó láncú vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen lehet, és R^6 jelentése hidrogénatom vagy egy 1-24 szénatomos szénhidrogéncsoport, ahol a szénhidrogéncsoport előnyösen aciklikus vagy ciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó láncú vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen lehet, és amely különösen egy vagy két hidroxicsoporthal és/vagy egy aminocsoporttal szubsztituált lehet, ahol legfeljebb 8 nem szomszédos $-CH_2$ -csoport is $-O$ -csoportra lehet lecserélve.

R^6 vonatkozásában előnyös csoportok az 1-16 szénatomos szénhidrogéncsoportok, különösen az 1-12 szénatomos szénhidrogéncsoportok, még előnyösebbek az 1-6 szénatomos szénhidrogéncsoportok, legelőnyösebbek az 1-3 szénatomos szénhidrogéncsoportok. Ezek előnyösen nem elágazó aciklikus alkilcsoportok. Ezek a csoportok lehetnek szubsztituáltak is. Lehetnek például mono- vagy dihidroxialkil-csoportok, amelyek a hidroxicsoporthok helyett vagy mellett egy aminocsoporttal is rendelkezhetnek. Mindaddig, amíg a szénhidrogéncsoportok egy $-O$ - csoporttal megszakítottak, előnyösen $-CH_2-CH_2-O-$ vagy $-CH_2-CH(CH_3)-O-$ szerkezeti elemekről beszélhetünk. Az ilyen vegyületek egyszerűen előállíthatók a megfelelő hidroxivegyületek alkoxilézésével. Az R^6 csoport különösen előnyösen metil-, etil- vagy hidroximetil-csoport vagy hidrogénatom.

Ebből következően, az egyik egészen különösen előnyös kiviteli alak esetében az R^2 , R^4 , R^5 , R^7 csoportok mindegyike hidrogénatom, és az R^6 csoport jelentése metil-, etil- vagy hidroximetil-csoport. Ebben az esetben R^1 és R^3 jelentése előnyösen mindenkor egy 6-24 szénatomos szénhidrogéncsoport, különösen 7-24 szénatomos szénhidrogéncsoport, ahol a szénhidrogéncsoport előnyösen aciklikus vagy ciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó láncú vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen lehet.

Ebből kifolyólag, megfelelő (I) általános képletű oxazolidin elő-illatanyagok például az 1-aza-3,7-dioxa-2,8-diheptil-biciklo[3.3.0]oktán, 1-aza-3,7-dioxa-2,8-diheptil-5-metil-biciklo[3.3.0]oktán, 1-aza-3,7-dioxa-2,8-diheptil-5-hidroximetil-biciklo[3.3.0]oktán, 1-aza-3,7-dioxa-2,8-diheptil-5-etil-biciklo[3.3.0]oktán, 1-aza-3,7-dioxa-2,8-dioktil-biciklo[3.3.0]oktán, 1-aza-3,7-dioxa-2,8-dioktil-5-metil-biciklo[3.3.0]oktán, 1-aza-3,7-dioxa-2,8-dioktil-5-hidroximetil-biciklo[3.3.0]oktán, illetve az 1-aza-3,7-dioxa-2,8-dioktil-5-etil-biciklo-[3.3.0]oktán.

A találmány szerint alkalmazható (I) általános képletű vegyületek különösen a (II) általános képletű vegyületek

és az $R^1-C(=O)-R^2$ és az $R^3-C(=O)-R^4$ általános képletű vegyületek gyűrűzáródás mellett végbemenő reakciójával állíthatók elő. Egy megfelelő, a (II) általános képlettel rendelkező anyag például a 2-aminopropán-1,3-diol. Az R^1-R^6 csoportokkal kapcsolatosan mindenkor a korábbiakban leírtak érvényesek. Az $R^1-C(=O)-R^2$ és az $R^3-C(=O)-R^4$ általános képletek a találmány értelmében teljesen általános illatanyag-aldehideket, illetve illatanyag-kezonokat jelentenek. Az illatanyag-aldehidek olyan illatanyagok, amelyek vegytanilag aldehidek, és amelyek az embereknél előnyösen egy különösen kellemes szagérzést váltanak ki. Az illatanyag-kezonok olyan illatanyagok, amelyek vegytanilag kezonok, és amelyek az embereknél előnyösen egy különösen kellemes szagérzést váltanak ki. A különösen előnyös illatanyag-aldehideket, illetve illatanyag-kezonokat az alábbiakban példaképpen fel fogjuk sorolni. Szemléltetés céljából két példát ismertetünk. Például, az $R^1-C(=O)-R^2$ általános képletű oktanál illatanyag-aldehid esetén az R^1 csoport egy heptilcsoport (vagyis $CH_3-(CH_2)_6-$ csoport), és R^2 jelentése hidrogénatom, vagy fordítva. Például az $R^1-C(=O)-R^2$ általános képletű metilnonilketon illatanyag-kezon esetén R^1 jelentése metilcsoport, és R^2 jelentése nonilcsoport, (vagyis $CH_3-(CH_2)_8-$ csoport) vagy fordítva.

Illatanyag-aldehidként és/vagy illatanyag-kezonként alapvetően bármely szokásos illatanyag-aldehid vagy illatanyag-kezon alkalmazható, amelyet az embereknél különösen egy kellemes illatérzet kiváltására alkalmaznak. Az ilyen illatanyag-aldehidek és/vagy illatanyag-kezonok szakember számára ismertek és a szabadalmi irodalomban, például az US 2003/0158079 számú amerikai egyesült államokbeli szabadalmi bejelentés [0154] és [0155] bekezdéseiben is leírásra kerültek.

A találmány értelmében különösen előnyös illatanyag-aldehid az adoxál (2,6,10-trimetil-9-undecenál), az ánizsaldehid (4-metoxibenzaldehyd), cimál (3-(4-izopropilfenil)-2-metilpropanál), etilvanilin, florhidrál (3-(3-izopropilfenil)-butanál), helionál (3-(3,4-metiléndioxifenil)-2-metilpropanál), heliotropin, hidroxicitronellál, lauraldehyd, lirál (3- és 4-(4-hidroxi-4-metilpentil)-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd), metilnonilacetaldehyd, lilial (3-(4-terc-butilfenil)-2-metilpropanál), fenilacetaldehyd, undecilénaldehyd, vanilin, 2,6,10-trimetil-9-undecenál, 3-dodecén-1-ál, alfa-n-amilfahéjaldehyd, melonál (2,6-dimetil-5-heptenál), 2,4-dimetil-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd (triplál), 4-metoxibenzaldehyd, benzaldehyd, 3-(4-terc-butilfenil)-propanál, 2-metil-3-(para-metoxifenil)-propanál, 2-metil-4-(2,6,6-trimetil-2(1)-ciklohexen-1-il)-butanál, 3-fenil-2-propenál, cisz-/transz-3,7-dimetil-2,6-oktadien-1-ál, 3,7-dimetil-6-okten-1-ál, [(3,7-dimetil-6-oktenil)-oxi]-acetaldehyd, 4-izopropilbenzilaldehyd, 1,2,3,4,5,6,7,8-oktahidro-8,8-dimetil-2-naftaldehyd, 2,4-dimetil-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd, 2-metil-3-(izopropilfenil)-propanál, 1-dekanál, 2,6-dimetil-5-heptenál, 4-(tricyklo[5.2.1.0(2,6)]-decilidén-8)-butanál, oktahidro-4,7-metán-1H-indénkarboxaldehyd, 3-etoxi-4-hidroxibenzaldehyd, para-etil-alfa,alfa-dimetilhidrofahéjaldehyd, alfa-metil-3,4-(metiléndioxi)-hidrofahéjaldehyd, 3,4-metiléndioxibenzaldehyd, alfa-n-hexilfahéjaldehyd, m-cimén-7-karboxaldehyd, alfa-metilfenilacetaldehyd, 7-hidroxi-3,7-dimetiloktanál, undecenál, 2,4,6-trimetil-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd, 4-(3)(4-metil-3-pentenil)-3-ciklohexénkarboxaldehyd, 1-dodekanál, 2,4-dimetilciklohexén-3-karboxaldehyd, 4-(4-Hidroxi-4-metilpentil)-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd, 7-metoxi-3,7-dimetiloktan-1-ál, 2-metilundekanál, 2-metildekanál, 1-nonanál, 1-oktanál, 2,6,10-trimetil-5,9-undekadienál, 2-metil-3-(4-terc-butil)-propanál, dihidrofahéjaldehyd, 1-metil-4-(4-metil-3-pentenil)-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd, 5- vagy 6-metoxihexahidro-4,7-metánindán-1- vagy -2-karboxaldehyd, 3,7-dimetiloktan-1-ál, 1-undekanál, 10-undecen-1-ál, 4-hidroxi-3-metoxibenzaldehyd, 1-metil-3-(4-metilpentil)-3-ciklohexénkarboxaldehyd, 7-hidroxi-3,7-dimetil-oktanál, transz-4-decenál, 2,6-nonadienál, para-tolilacetaldehyd, 4-metilfenilacetaldehyd, 2-metil-4-(2,6,6-trimetil-1-ciklohexen-1-il)-2-butanál, orto-metoxifahéjaldehyd, 3,5,6-trimetil-3-ciklohexénkarboxaldehyd, 3,7-dimetil-2-metilén-6-oktenál, fenoxiacetaldehyd, 5,9-dimetil-4,8-dekadienál, bazsarózsaldehyd (6,10-dimetil-3-oxa-5,9-undekadien-1-ál), hexahidro-4,7-metánindán-1-karboxaldehyd, 2-metiloktanál, alfa-metil-4-(1-metiletil)-benzolacetaldehyd, 6,6-dimetil-2-aorpinén-2-propionaldehyd, para-metilfenoxiacetaldehyd, 2-metil-3-fenil-2-propen-1-ál, 3,5,5-trimetilhexanál, hexahidro-8,8-dimetil-2-naftaldehyd, 3-propilbicyklo[2.2.1]-hept-5-én-2-karbaldehyd, 9-decenál, 3-metil-5-fenil-1-pentanál, metilnonilacetaldehyd, hexanál, illetve transz-2-hexenál. A találmány szerinti leginkább előnyös illatanyag-aldehidek a lilial, helionál, ánizsaldehyd, ciklámenaldehyd, triplál, melonál, metilundekanál, undekanál, nonanál, illetve oktanál.

A találmány szerint különösen előnyös illatanyag-kezonok a metil-béta-naftilkezon, pézsmaindanon (1,2,3,5,6,7-hexahidro-1,1,2,3,3-pentametil-4H-inden-4-on), tonalid (6-Acetil-1,1,2,4,4,7-hexametil-tetralin), alfa-damaszkon, béta-damaszkon, delta-damaszkon, izo-damaszkon, damaszkenon, metildihidrojazmonát, menton, karvon, kámfor, koavon (3,4,5,6,6-pentametilhept-3-en-2-on), fenchon,

alfa-jonon, béta-jonon, gamma-metil-jonon, fleuramon (2-heptilciklopentanon), dihidrojazmon, cisz-jazmon, izo-E-Super (1-(1,2,3,4,5,6,7,8-oktahidro-2,3,8,8-tetrametil-2-naftalenil)-etan-1-on (és izomerek)), metilcedrenilketon, acetofenon, metilacetofenon, para-metoxiacetofenon, metil-béta-naftilketon, benzilacetone, benzofenon, para-hidroxifenilbutanon, zeller-keton (3-metil-5-propil-2-ciklohexenon), 6-izopropildekahidro-2-nafton, dimetiloktenon, frescomente (2-butan-2-ilkiklohexan-1-on), 4-(1-etoxivinil)-3,3,5,5-tetrametilciklohexanon, metilheptenon, 2-(2-(4-metil-3-ciklohexen-1-il)-propil)-ciklopentanon, 1-(p-menten-6(2)-il)-1-propanon, 4-(4-hidroxi-3-metoxifenil)-2-butanon, 2-acetil-3,3-dimetilnorbornán, 6,7-dihidro-1,1,2,3,3-pentametil-4(5H)-indanon, 4-damaszkol, dulcinil (4-(1,3-benzodioxol-5-il)-butan-2-on), hexalon (1-(2,6,6-trimetil-2-ciklohexen-1-il)-1,6-heptadien-3-on), izociklomon E (2-acetonafion-1,2,3,4,5,6,7,8-oktahidro-2,3,8,8-tetrametil), metilnonilketon, metilciklocitron, metillevendulaketon, grivon (4-terc-amilciklohexanon), 4-terc-butil-ciklohexanon, delfon (2-pentil ciklopentanon), muszkon (CAS 541-91-3), neobutenon (1-(5,5-dimetil-1-ciklohexenil)-pent-4-en-1-on), plicaton (CAS 41724-19-0), velouton (2,2,5-trimetil-5-pentilciklopentan-1-on), 2,4,4,7-tetrametil-okt-6-en-3-on, illetve a tetramerán (6,10-dimetilundecen-2-on).

A további megfelelő, az aldehidek és a ketonok közül választott illatanyagok vonatkozásában utalunk az alábbi kiadványra: Steffen Arctander: megjelenés éve: 1960 és 1969, újranyomtatva: 2000, ISBN Aroma Chemicals, Vol. 1: 0931710-37-5, Aroma Chemicals, Vol. 2: 0931710-38-3.

Amint az a korábbiakban példaképpen megadott vegyületekből kivehető, az illatanyag-aldehidek és ketonok alifás, cikloalifás, aromás, etilénesen telítetlen szerkezettel vagy ezen szerkezetek kombinációjával rendelkezhetnek. Jelen lehetnek továbbá heteroatomok vagy policiklikus szerkezetek is. Ezek a szerkezetek tartalmazhatnak megfelelő szubsztituenseket, így például hidroxil- vagy aminos csoportokat.

A találmány szerint alkalmazandó (I) általános képletű vegyületek előállítására egy (II) általános képletű vegyületet reagáltathatunk aldehidekkel, ketonokkal, vagy ketonok és aldehidek keverékével, gyűrűzárás mellett. A találmány egyik előnyös kiviteli alakja esetén az (I) általános képletű vegyületek egy (II) általános képletű molekulából és két aldehydmolekulából, amelyek lehetnek azonosak vagy különbözőek, vagy egy aldehydmolekulából és egy ketonmolekulából vezethetők le. Az aldehideknek és/vagy ketonoknak a sztöchiometriai mennyiségnél kevesebb mennyiségben történő reagáltatása esetén a termékkeverékben monociklusos vegyületek vannak jelen. A biciklusos vegyületeknek a monociklusos vegyületekhez viszonyított arányát azonban egyszerűen beállíthatjuk az aldehyd/keton és a (II) általános képletű vegyület molarányának megválasztásával.

Ennek során a reagáltatást előnyösen egy megfelelő oldószerben vagy in situ végezzük. Megfelelő oldószerek például az aromásokat tartalmazó szénhidrogének, így például a toluol. A reagáltatást ennél előnyösen a 80-150 °C hőmérséklet-tartományban, különösen előnyösen 100 és 140 °C között végez-

zúk. Például, a (II) általános képletű vegyületet nitrogénatmoszférában adjuk hozzá az oldószerben lévő kívánt ketonhoz és/vagy aldehidhez. Ezt követően a reakcióelegyet felmelegítjük, ezután gyakran visszafolytatás mellett, vízelválasztón melegítünk. A kapott reakcióterméket a szokásos módon izoláljuk és adott esetben tisztítjuk. Az (I) általános képletű vegyületek előállítását részletesen, szintézis-példákon keresztül is ismerteti a WO 2007/087977 számú nemzetközi közzétételi irat, amelyre ezúton hivatkozunk.

Az (I) általános képletű vegyületek a környezeti körülményektől függően képesek a megkötött illatanyag-aldehid vagy illatanyag-keton felszabadítására. A környezeti körülmények ebben az esetben az emberi léttérben jelenlévő tipikus környezeti körülmények, illetve az emberi bőrön jelenlévő körülmények. Az (I) általános képletű vegyületeket a parfümösszetételekben a találmány szerint a megfelelő aldehidekkel vagy ketonokkal alkotott keverékek formájában alkalmazzuk.

A találmány szerinti parfümösszetételek azzal tűnnek ki, hogy az illatanyag-aldehid és/vagy az illatanyag-keton és a megfelelő oxazolidin illatanyag-elővegyület mólaránya 20:1 - 1:20, előnyösen 10:1 - 1:10, előnyösen 5:1 - 1:5, továbbá előnyösen 3:1 - 1:3, még előnyösebben 2:1 - 1:2 és különösen 1,2:1 - 1:1,2. Azt találtuk, hogy az ilyen, illatanyag-aldehidből és/vagy illatanyag-ketonból és a megfelelő oxazolidin illat-előanyagból álló keverékek a jelen találmány vonatkozásában különösen jó eredményt mutatnak, különösen a stabilitásra, a parfümösszetétel, illetve az abban lévő termékek jó szagára való tekintettel, illetve az azzal kezelt tárgyak, különösen textiliák illatára való tekintettel.

Leginkább előnyösek ennek során az (I) általános képletű vegyületek azon megfelelő keverékei, amelyeknél az R^2 , R^4 , R^5 R^7 csoportok jelentése hidrogénatom, sz R^1 és R^3 csoportok jelentése mindenkor egy 6-24 szénatomos szénhidrogéncsoport (előnyösen 7-24 szénatomos szénhidrogéncsoport), ahol a szénhidrogéncsoport aciklikus vagy ciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó láncú vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen lehet, és az R^6 csoport jelentése hidrogénatom vagy egy metil-, etil- vagy hidroximetil-csoport, és ahol mindkét, $-CR^1R^2$ illetve $-CR^3R^4$ szerkezeti elem esetében az R^1 és R^2 , illetve R^3 és R^4 csoportok az $R^1-C(=O)-R^2$, illetve $R^3-C(=O)-R^4$ általános képletű vegyületekben mindenkor egy illatanyag-aldehidet, előnyösen ugyanazt az illatanyag-aldehidet eredményezik, amelyet különösen az alábbiakból álló csoportból választunk: liliál, helionál, ánizsaldehid, ciklámenaldehid, triplál, metilundekanál, nonanál, undekanál, illetve oktanál.

A találmány szerinti parfümösszetétel a találmány egyik előnyös kiviteli alakja értelmében lényegében csak az (a) és (b) komponensekből állhat, vagyis illatanyag-aldehidből és/vagy illatanyag-ketonból, illetve egy pontosan ennek az illatanyag-aldehidnek és/vagy illatanyag-ketonnak megfelelő oxazolidin elő-illatanyagból, amelyik ugyanazt az illatanyag-aldehidet, illetve ugyanazt az illatanyag-ketont képes felszabadítani, és amely megfelel az (I) általános képletnek.

A "lényegében" kifejezés itt azt jelenti, hogy ez az előnyös parfümösszetétel >90 tömeg %, előnyösen >95 tömeg % és különösen >99 tömeg % vagy akár 100 tömeg % mennyiségben az (a) és (b) komponensekből áll. A parfümösszetétel alapvetően tartalmazhat további alkotóelemeket, különösen további illatanyagokat és/vagy oldószereket. Szintén jelen lehetnek a parfümösszetételekre jellemző segédanyagok, így például antioxidációs szerek (gyűjtőnév az olyan, különböző kémiai szerkezettel rendelkező vegyületekre, amelyek a nem kívánt, oxigén hatására bekövetkező, illetve egyéb oxidatív folyamatok által kiváltott változásokat a védendő összetételekben gátolják vagy megakadályozzák), konzerváló szerek (gyűjtőnév az olyan, különböző kémiai szerkezettel rendelkező vegyületekre, amelyek a nem kívánt, mikroorganizmusok vagy egyéb kis élőlények hatása által kiváltott változásokat a védendő összetételekben gátolják vagy megakadályozzák), vagy például fixáló anyagok.

A találmány egy további előnyös kiviteli alakja szerint azonban a találmány szerinti parfümösszetétel nagyobb mennyiségben is tartalmazhat további alkotóanyagokat, különösen további illatanyagokat és/vagy oldószereket.

A fixáló anyagok, amelyek adott esetben alkalmazhatók segédanyagként, olyan anyagok, amelyek az illatanyagoknak nagyobb ellenállóképességet kölcsönözhetnek. Fixáló anyagként különösen alkalmazsak az úgynevezett önfixáló anyagok, amelyek alacsony illóképességüknek köszönhetően saját szagukat sokáig megtartják, anélkül hogy megakadályoznák a többi, könnyebben illó komponenst saját illathatásuk kialakításában, mint például a szintetikus pézsmák, továbbá az úgynevezett pszeudofixálóanyagok, mint gyengén illó anyagok, így például a dietilénlglikolmetiléter, illetve továbbá az adszorpciós erőken keresztül fixáló anyagok, mint például különösen a balzsamos szuharból, styraxból, tohubalzsamból, benzoé gyantából, iriszből, tölgy mohából vagy opopanaxból stb. származó extraktumok.

Megfelelő opcionális oldószerek különösen a parfüméria területén szokásosan alkalmazott oldószerek, mint például előnyösen a diptopilénglikol, dietilénglikol, izopropilmirisztát, etanol, propilénglikol, és/vagy ricinusolaj. További megfelelő opcionális segédanyagok például a komplexképzők.

A találmány egyik különösen előnyös kiviteli alakja esetén a találmány szerinti parfümösszetétel további illatanyagokat is tartalmaz.

Az (a) és (b) komponensek kitehetik a találmány szerinti parfümösszetétel 100 tömeg %-át, amely egy előnyös kiviteli alaknak felel meg. Amennyiben az (a) és (b) komponensek a találmány szerinti parfümösszetételekben összesen 0,01-99 tömeg %, előnyösen 0,1-50 tömeg %, különösen 1-30 tömeg % mennyiségben vannak jelen a teljes parfümösszetételre vonatkoztatva, akkor a találmány egy további

előnyös kiviteli alakjáról beszélhetünk. A megfelelő alsó határ ezekben az esetekben lehet például 2, 3, 4, 5, 10, 15, 20, 25, vagy 30 tömeg % is.

A találmány egyik előnyös kiviteli alakja szerint a találmány szerinti parfümösszetétel összesen >20 tömeg %, előnyösen >30 tömeg %, előnyösen >40 tömeg %, különösen >50 tömeg %, így például >60 tömeg % vagy >70 tömeg % illatanyagot tartalmazhat, a teljes összetételre vonatkoztatva.

Alapvetően, a találmány szerinti parfümösszetételek opcionális segédanyagokként tenzideket is tartalmazhatnak. Különösen előnyös azonban, hogy amennyiben egyáltalán van jelen tenzid, a találmány szerinti parfümösszetétel <15 tömeg %, előnyösen <5 tömeg %, különösen <1 tömeg % tenzidet tartalmaz. A tenzidtartalom lehet 10 tömeg % alatti, vagy 3 tömeg % alatti, vagy 0,5 tömeg % alatti, 0,1 tömeg % alatti vagy 0,01 tömeg % alatti is. Amennyiben tenzidek is jelen vannak, amely opcionális, akkor a megfelelő legalacsonyabb mennyiség 0,0001 tömeg % vagy 0,001 tömeg % lehet, mindenkor a teljes összetétel mennyiségére vonatkoztatva. A tenzid kifejezés a jelen találmány értelmében az emulgeátorokra, mint felületaktív anyagokra is kiterjed. Előnyösen alkalmazható emulgeátorok az etoxilezett zsíralkoholok, etoxilezett trigliceridek, szorbítánszírsavészterek, illetve hidrogénezett, etoxilezett ricinusolaj.

A találmány egy további előnyös kiviteli alakja szerint a találmány szerinti parfümösszetétel folyékony vagy gél formájú. Lehet azonban szilárd is.

A további illatanyagokat illetően, amelyek adott esetben a találmány szerinti parfümösszetételekben jelen lehetnek, nincs különösebb megkötés. Így például alkalmazhatók különálló, természetes vagy szintetikus eredetű illatvegyületek, amelyek például az alábbi típusokba tartozhatnak: éter, észter, aldehid, keton, alkohol és szénhidrogén. Észter-típusú illatanyag például a benzilacetát, fenoxietilizobutirát, p-terc-butilciklohexilacetát, linalilacetát, dimetilbenzilkarbilacetát (DMBCA), feniletilacetát, benzilacetát, etilmetilfenilglicinát, allilciklohexilpropionát, sztirallilpropionát, benzilszalicilát, ciklohexilszalicilát, floramát, meluzát és jázmacilát. Az éterek közé tartozik például a benziletiléter és ambroxán, az aldehidek közé például a lineáris, 8-18 szánatomos alkanálok, a citrál, citronellál, citronelliloxiacetaldehid, ciklámenaldehid (3-(4-propán-2-ilfenil)-butanál), liliál és bourgenoál, a ketonok közé például a jonon, alfa-izometiljonon és metilcedrilketon, az alkoholok közé az anetol, citrionellol, eugenol, geraniol, linalool, feniletilalkohol és terpineol. A szénhidrogének közé főleg a terpének, így a limonén és pinén tartoznak. Előnyösen azonban különböző illatanyagok keverékét alkalmazzuk, amelyek együttesen adják a kívánt illatjegyet.

A találmány szerinti parfümösszetételek tartalmazhatnak természetes illatanyag-keverékeket is, ahogy azok növényi forrásokból, hozzáférhetők, így például fenyő-, citrus-, jázmin-, pacsuli-, rózs- vagy

ylang-ylang olajakat. Szintén alkalmas a muskotály-zsályolaj, kamillaolaj, nárciszolaj, citromfűolaj, mentaolaj, fahéjlevélolaj, hársfavirágolaj, borókabogyóolaj, vetiverolaj, olibanumolaj, galbanumolaj, és labdanumolaj, illetve narancsvirágolaj, neroliolaj, narancshéjolaj és szantálfaolaj.

A további hagyományos illatanyagok, amelyek a jelen találmány keretein belül a találmány szerinti parfümösszetételekben jelen lehetnek, például az illóolajok, így az angelikagyökérolaj, ánizsolaj, árnikavirágolaj, bazsalikomolaj, bayolaj, champacavirágolaj, jegenyefenyőolaj, csapolt jegenyefenyőolaj, elemiolaj, eukaliptuszolaj, köményolaj, lucfenyőtűolaj, galbanumolaj, geraniumolaj, gyömbérfűolaj, guajakfaolaj, gurjunbalzsamolaj, helychrysumolaj, Ho-olaj, gyömbérolaj, íriszolaj, kajeputolaj, kálmosolaj, kamillaolaj, kámforolaj, kanagaolaj, kardamomolaj, kassziaolaj, fenyőtűolaj, kopai vahalzsamolaj, korianderolaj, fodermentaolaj, köményolaj, kuminolaj, levendulaolaj, citromfűolaj, limettaolaj, mandarinolaj, citromfűolaj, pézsmamagolaj, mirrhaolaj, nárciszolaj, neroliolaj, niaouliolaj, olibanumolaj, origanumolaj, pálmárózsolaj, pacsuliolaj, perubalzsamolaj, petitgrainolaj, borsolaj, borsmentaolaj, pimentolaj, fenyőolaj, rózsolaj, rozmarinolaj, szantálfaolaj, zellerolaj, kankalinolaj, csillagánizsolaj, terpentinolaj, tujaolaj, kakukkfűolaj, verbenolaj, vetiverolaj, borókabogyóolaj, vermutolaj, körtikeolaj, ylang-ylang olaj, izsópolaj, fahéjolaj, fahéjlevélolaj, citronelloolaj, citromolaj, illetve ciprusfaolaj, valamint ambrettolid, ambroxán, alfa-amilfahéjaldehid, anetol, ánizsaldehid, ánizsalkohol, anizol, antranilsavmetilészter, acetofenon, benzilacetone, benzaldehid, benzoésavetilészter, benzofenon, benzilalkohol, benzilacetát, benzilbenzoát, benzilformiát, benzilvalerianát, borneol, bornilacetát, boisambrene forte, alfa-brómsztirol, n-decilaldehid, n-dodecilaldehid, eugenol, eugenolmetiléter, eukaliptol, farnezol, fenchon, fenichelacetát, geranilacetát, geranilformiát, heliotropin, heptinkarbonsavmetilészter, heptaldehid, hidrokinon-dimetiléter, hidroxifahéjaldehid, hidroxifahéjalkohol, indol, iron, izoeugenol, izoeugenolmetiléter, izoszafról, jazmon, kámfor, karvakrol, karvon, p-krezol-metiléter, kumarin, p-metoxiacetofenon, metil-n-amilketon, metilantranilsavmetilészter, p-metil-acetofenon, metilkavicol, p-metilkinolin, metil- β -naftilketon, metil-n-nonilacetaldehid, metil-n-nonilketon, muszkon, β -naftoletiléter, β -naftolmetiléter, nerol, n-nonilaldehid, nonilalkohol, n-oktilaldehid, p-oxi-acetofenon, pentadekanolid, β -feniletillalkohol, fenilecetsav, pulegon, szafról, szalicilsav-izoamilészter, szalicilsavmetilészter, szalicilsavhexilészter, szalicilsavciklohexilészter, szantalol, szandelisz, szkatol, terpeneol, tímén, tímol, troenan, γ -undelakton, vanilin, veratrumaldehid, fahéjaldehid, fahéjalkohol, fahéjsav, fahéjsavetilészter, fahéjsavbenzilészter, difeniloxid, limonén, linalool, linailacetát és -propionát, meluzát, mentol, menton, metil-n-heptenon, pinén, fenilacetaldehid, terpinilacetát, citrál, citronellál, és ezek keverékei.

Abogy azt a korábbiakban kifejtettük, a találmány szerinti parfümösszetételek előnyöket biztosítanak fogyasztói termékek, így különösen mosó- vagy tisztítószerek illatosítása során, mivel ezek képesek a termék szagának intenzitását, mint olyat javítani, és a fogyasztói termékek alkalmazása során is elő-

nyöket kínálnak, különösen a kezelt tárgy hosszan tartó illatának vonatkozásában. A találmány szerinti parfümösszetételek problémamentesen és stabilan dolgozhatók be különböző felhasználói termékekbe, így különösen mosó- vagy tisztítószerbe, kozmetikumokba, levegőjavítóba, ragasztóanyagokba. Különösen előnyös találmány szerinti fogyasztói termékek a mosó- vagy tisztítószerbe, ahol ezekbe a találmány értelmében a textilutókezelő szereket, így különösen az öblítőszerkeket vagy higiéniai öblítőket is beleértjük. Az ilyenek szakember számára önmagukban ismertek. A különösen előnyös mosó- vagy tisztítószerbe szilárd, különösen por formájú tisztítószerkeket, folyékony, különösen gél formájú mosószerkeket, illetve folyékony öblítőszerkeket. A mosó- vagy tisztítószerbe jelen lehetnek úgynevezett zacskók (vagyis kis tasakok) formájában, lapok (vagyis kendők vagy fóliák) formájában vagy tabletták formájában. A találmány szerinti parfümösszetételek a mosó- vagy tisztítószerbe történő bedolgozást megelőzően be is kapszulázhatók.

Ennek megfelelően, a találmány tárgyát képezi továbbá egy parfümözött felhasználói termék (különösen mosó- vagy tisztítószer, kozmetikai szer, levegőillatosító szer és/vagy ragasztó), amely egy a korábbiakban ismertetett, találmány szerinti parfümösszetételt tartalmaz. A mindenkori fogyasztói termék továbbá előnyösen a mindenkori termékben szokásosan alkalmazott alkotóelemeket is tartalmazza. Különösen előnyös a találmány szerinti parfümösszetételek mosó- vagy tisztítószerbe történő alkalmazása.

A találmány tárgyát képezi továbbá egy mosó- vagy tisztítószer, amely egy találmány szerinti parfümösszetételt tartalmaz 0,0001-15 tömeg % mennyiségben, ahol a tömeg %-ot a teljes szerre vonatkoztatjuk. A mosó- vagy tisztítószerbe alkalmazott, találmány szerinti parfümösszetételek alsó mennyiségi határa lehet 0,001 tömeg %, 0,01 tömeg % vagy 0,1 tömeg % is. A mosó- vagy tisztítószerbe alkalmazott, találmány szerinti parfümösszetételek előnyös felső mennyiségi határa lehet 10 tömeg %, 5 tömeg % vagy 3 tömeg % is.

A találmány szerinti parfümösszetételek és találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerkeket különösen előnyösnek bizonyultak textíliák illatosításánál.

Ennek megfelelően a találmány tárgyát képezi továbbá egy eljárás textíliák illatosítására, amelynek során a textíliákat egy a találmány szerinti parfümösszetételt vagy egy találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerrel alkalmazó textilkezelő eljárásnak vetjük alá.

Az előnyös textilkezelő eljárások olyan mosóeljárások, amelyek kézzel vagy különösen géppel, előnyösen egy automata mosógéppel végezhetők el.

További előnynek bizonyult, hogy még gépi szárítást követően is jó és hosszan tartó textíllátosítás volt elérhető.

Előnyös továbbá, hogy a találmány segítségével a termékben (így például mosószerben) lévő parfüm összkoncentrációja anélkül csökkenthető, hogy az a jó illat rovására menne. Vagyis hatásos parfümözés vélik lehetővé.

Mindent egybevéve lehetővé válik a mosó- vagy tisztítószeres illathatásának meghosszabbítása. Továbbá, a mosó- vagy tisztítószeres alkalmazása során lehetővé válik egy hosszan tartó friss szag kialakítása.

Ebből kifolyólag a találmány tárgyát képezi továbbá egy találmány szerinti parfümösszetétel alkalmazása egy mosó- vagy tisztítószert a mosó- vagy tisztítószert illathatásának meghosszabbítására és/vagy a mosó- vagy tisztítószert alkalmazása során egy hosszan tartó friss szag kialakítására.

A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerek a találmány szerinti parfümösszetétel mellett legalább egy, előnyösen több aktív komponenset, különösen mosó-, ápoló- és/vagy tisztító hatású komponenset tartalmaznak, amelyeket előnyösen az alábbiakat tartalmazó csoportból választunk: anionos tenzidek, kationos tenzidek, amfoter tenzidek, nemionos tenzidek, savanyító szerek, lúgosító szerek, csomósodást gátló szerek, antibakteriális anyagok, antioxidánsok, újralerakódást gátló anyagok, antisztatikumok, builderanyagok (vázanyagok) fehéritőszerek, fehéritőaktivátorok, fehéritőstabilizátorok, fehéritőkatalizátorok, vasalási segédanyagok, illatanyagok, zsugorodásgátló anyagok, elektrolitok, enzimek, színvédő anyagok, színyanyagok, színátvitelt gátló anyagok, fluoreszcens szerek, gomhaölő szerek, germicidek, szagkomplexáló anyagok, hidrotópok, öblítők, komplexképzők, konzerváló szerek, korróziógátló anyagok, optikai világosító anyagok, csillogást kölcsönző anyagok, pH-szabályozó szerek, fobizáló- és impregnáló szerek, polimerek, duzzadás- és csúszásgátló anyagok, habzásgátló anyagok, rétegszilikátok, szennytaszító anyagok, ezüstvédő szerek, szilikonolajok, UV-védő anyagok, viszkozitásszabályozó anyagok, sűrítő szerek, elszíneződést gátló anyagok, szürkülést gátló anyagok, vitaminok és/vagy fényesítő hatóanyagok.

A lehetséges további alkotóanyagok mennyisége a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerekben az illető szer mindenkor alkalmazási céljától függően változhat, és szakember számára az opcionális alkotóanyagok alkalmazandó mennyiségei alapvetően ismertek, vagy ezek a vonatkozó szakirodalomból megismerhetők.

A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószert mindenkor alkalmazási céljától függően például a tenzidtartalmat alacsonyabbnak vagy magasabbnak válaaszthatjuk. Általában például a mosószerek

tenzidtartalma például 5 és 50 tömeg %, előnyösen 10 és 30 tömeg %, és különösen 15 és 25 tömeg % közötti, míg a gépi mosogatásra szolgáló tisztítószeres általában például 0,1 és 10 tömeg %, előnyösen 0,5 és 7,5 tömeg %, és különösen 1 és 5 tömeg % közötti mennyiségű tenzidet tartalmaznak.

A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószeres előnyösen tartalmazhatnak tenzideket, amelyek közül különösen az anionos tenzidek, nemionos tenzidek, és ezek keverékei, de a kationos tenzidek is szóba jöhetnek.

Az opcionálisan alkalmazható nemionos tenzidek közé tartoznak a telített vagy egyszeresen vagy többszörösen telítetlen, 10-22 szénatomos, előnyösen 12-18 szénatomos, egyenes vagy elágazó láncú alkoholok alkoxilátjai, különösen etoxilátjai és propoxilátjai. Ezeknél az alkohol alkoxilezettségi fok a rendszerint 1 és 20, előnyösen 3 és 10 közé esik. Ezeket ismert módon, a megfelelő alkoholok és a megfelelő alkilénoxidok reakciójával állíthatjuk elő. Alkalmasak különösen a zsírsavszármazékok, bár ezek elágazó láncú izomerjeit, különösen az úgynevezett oxoalkoholokat is használhatjuk a megfelelő alkoxilátok előállítására. Ennek megfelelően alkalmasak a lineáris csoportokkal, különösen dodecyl-, tetradecyl-, hexadecyl- vagy oktadecyl-csoportokkal rendelkező primer alkoholok alkoxilátjai, különösen az etoxilátjai, illetve ezek keverékei. Alkalmazhatók továbbá az alkilrészüket tekintve a fentiekben említett alkoholoknak megfelelő alkilaminok, vicinális diolok és karbonsavamidok megfelelő alkoxilezési termékei. Szintén szóba jöhetnek a zsírsavalkilészterek, illetve zsírsav polihidroxiamidok etilénoxid- és/vagy propilénoxid-inzerciós termékei.

A találmány szerinti szerekbe opcionálisan bedolgozásra alkalmas úgynevezett alkilpoliglikozidok $(G)_n-OR^8$ általános képletű vegyületek, amelyekben R^8 jelentése 8-22 szénatomos alkil- vagy alkenil-csoport, G jelentése egy glikózegység és n értéke egy 1 és 10 közé eső szám. A $(G)_n$ glikozidkomponens természetben előforduló aldóz- vagy ketózmanomerekből álló oligo- vagy polimerek, amelyek közé tartozik különösen a glükóz, mannóz, fruktóz, galaktóz, talóz, gulóz, altróz, allóz, idóz, ribóz, arabínóz, xilóz és lixóz. Az ilyen glikozidosan kapcsolt monomerekből felépülő oligomerek a bennük lévő cukor fajtáján kívül azok számával, az úgynevezett oligomerizáltsági fokkal is jellemezhetők. Az n oligomerizáltsági fok, mint analitikailag megállapítható érték általában egy törtszám: értéke 1 és 10 közé esik, az előnyösen alkalmazható glikozidoknál 1,5 alatti, különösen 1,2 és 1,4 közötti. Előnyös monomer-építőegység a könnyű hozzáférhetősége miatt a glükóz. A glikozidok R^8 alkil- vagy alkenilcsoportja szintén újratermelődő nyersanyagok könnyen hozzáférhető származékai közül, különösen a zsíralkoholok közül kerül ki, bár ezek elágazó láncú izomerjei, különösen az úgynevezett oxoalkoholok is felhasználhatók az alkalmazható glikozidok előállítására. Használhatók ennek megfelelően különösen a lineáris oktil-, decil-, dodecyl-, tetradecyl-, hexadecyl- vagy oktadecyl-csoportokkal rendelkező primer alkoholok, illetve ezek keverékei. A különösen előnyös

alkilglikozidok egy kókuszzsíralkil-csoportot tartalmaznak, azaz lényegében olyan keverékeket, ahol $R^8 =$ dodecils csoport és $R^6 =$ tetradecil-csoport.

A nemionos tenzid a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerekben adott esetben előnyösen 0,1-30 tömeg %, különösen 1-25 tömeg % mennyiségben van jelen, ahol a tömeg % érték a teljes mosó- vagy tisztítószere vonatkozik.

A mosó- és tisztítószerek ehelyett vagy emellett további opcionális tenzideket, előnyösen anionos tenzideket tartalmazhatnak.

Opcionálisan előnyösen szulfát- vagy szulfonát-típusú anionos tenzidek vannak jelen, előnyösen nem több, mint 30 tömeg % mennyiségben, különösen 0,1-18 tömeg % mennyiségben, mindenkor a teljes mosó- vagy tisztítószere tömegére vonatkoztatva. A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerekben történő alkalmazásra különösen alkalmas anionos tenzidek közül az olyan 8-22 szénatomos alkil- és/vagy alkenilszulfátok említhetjük, amelyek ellenkationként egy alkáli-, ammónium-, vagy alkil-, illetve hidroxialkil-szubsztituált ammóniumiont tartalmazhatnak. Előnyösek különösen a 12-18 szénatomos zsíralkohol származékai, valamint ezek elágazó láncú analógjai, az úgynevezett oxoalkoholok. Az alkil-, illetve alkenilszulfátokat ismert módon, a megfelelőalkoholkomponensnek egy szokásos szulfatáló reagenssel, különösen kén-trioxiddal vagy klórszulfonsavval történő reakciója, majd egy ezt követő, alkáli-, ammónium- vagy alkil-, illetve hidroxialkil-szubsztituált ammóniumbázisokkal történő semlegesítés útján állítható elő. Az ilyen alkil-, illetve alkenilszulfátok a mosó- vagy tisztítószerekben opcionálisan előnyösen 0,1-20 tömeg %, különösen 0,5-18 tömeg % mennyiségben vannak jelen.

Az alkalmazható szulfát-típusú tenzidek közé tartoznak az említett alkoholok szulfatált alkoxilezési termékei, az úgynevezett éterszulfátok is. Az ilyen éterszulfátok előnyösen 2-30, különösen 4-10 etilén-glikol-csoportot tartalmaznak molekulánként. Az alkalmazható szulfonát-típusú anionos tenzidek közé tartoznak a zsírsavészterek kéndioxiddal való reagáltatásából majd az ezt követő semlegesítésből származó alfa-szulfoészterek, különösen a 8-22 szénatomos, előnyösen 12-18 szénatomos zsírsavak és lineáris, 1-6 szénatomos, előnyösen 1-4 szénatomos alkoholokból levezethető szulfonálási termékek, illetve az ezekből keletkező formális elszappanosítás útján keletkező szulfozsírsavak.

Különösen előnyös opcionálisan alkalmazható anionos tenzidek az alkilbenzolszulfonátok, így például a nátrium-dodecil-benzolszulfonát.

Az anionos tenzidek a mosó- vagy tisztítószerekben opcionálisan 0,1-30 tömeg %, különösen 1-25 tömeg % mennyiségben vannak jelen, ahol a tömeg % a teljes mosó- vagy tisztítószere vonatkozik.

A mosó- vagy tisztítószeres további fakultatív tenzides alkotóanyagaiként a szappanok jöhetnek számításba, amelyek közül alkalmasak a telített zsírsavszappanok, így a laurinsav, mirisztinsav, palmitinsav vagy sztearinsav sói, illetve a természetes zsírsavkeverékekből, így például kókusz-, pálmamag- vagy faggyúzsírsavakból levezethető szappanok. Különösen az olyan szappankeverékek előnyösek, amelyek 50-100 tömeg %-ban telített 12-18 szénatomos zsírsavszappanokból és legfeljebb 50 tömeg %-ban olajszappanokból állnak. A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószeresekben az szappan mennyisége opcionálisan 0,1-5 tömeg %. Különösen azonban a folyékony mosó- vagy tisztítószeresek esetén magasabb, legfeljebb 20 tömeg %-os szappan mennyiségek is előfordulhatnak.

A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószeresekben opcionálisan kationos tenzidok is jelen lehetnek. Kationos tenzidok például az olyan kvaterner ammóniumvegyületek, amelyek előnyösen egy vagy különösen két hidrofób csoporttal rendelkeznek. Különösen előnyösek az észterkvatok, vagyis az olyan, két hidrofób csoporttal rendelkező kvaterner ammóniumvegyületek, amelyek mindenkor egy észtercsoportot tartalmaznak úgynevezett kényszerítőrési pontként, a könnyebb biológiai lebonthatóság céljából. Az előnyösen alkalmazható észterkvatok a metil-N-(2-hidroxietyl)-N,N-di(faggyúaciloxietyl)-ammóniummetosulfát, bisz-(palmitiloxietyl)-hidroxietyl-metil-ammónium-metosulfát, 1,2-bisz-[faggyúaciloxi]-3-trimetilammóniumpropánklorid, N,N-dimetil-N,N-di(faggyúaciloxietyl)-ammónium metosulfát vagy metil-N,N-bisz(szteariloxietyl)-N-(2-hidroxietyl)-ammónium-metosulfát.

A kationos tenzidok a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószeresekben opcionálisan előnyösen 0,05-20 tömeg % mennyiségben vannak jelen a teljes mosó- vagy tisztítószerre vonatkoztatva. Különösen előnyös a 0,1-5 tömeg % mennyiség.

A találmány egyik előnyös kiviteli alakja szerint a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószeresekben a tenzidok össz mennyisége előnyösen 5-50 tömeg %, különösen 8-30 tömeg %. Különösen a ruhaotókezelő szeresekben alkalmazunk előnyösen legfeljebb 30 tömeg %, különösen 5-15 tömeg % tenzidet, azok között is, előnyösen legalább részben kationos tenzidet.

A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószer előnyösen legalább egy vázanyagot, előnyösen egy vízoldható és/vagy vízben oldhatatlanszerves és/vagy szervetlen vázanyagot tartalmazhat. Előnyös a vízoldható vázanyagok alkalmazása.

A vízoldható szerves vázanyagok közé tartoznak a polikarbonsavak, különösen a citromsav és cukor-savak, monomer és polimer aminopolikarbonsavak, különösen metilglicindieccetsav, nitrilotriecetsav és etiléndiamintetraecetsav, illetve poliaszparaginsav, polifoszfonsavak, különösen aminotrisz(metilénfoszfonsav), etiléndiamin-tetrakisz(metilénfoszfonsav) és 1-hidroxiéán-1,1-difoszfonsav, polimer hidroxivegyületek, így a dextrin, illetve polimer (poli-)karbonsavak, polimer akrilsavak, metakrilsa-

vak, maleínsavak és ezek vegyes polimerjei, amelyek magukba polimerizálva csekély mennyiségű, karbonsavfukcióval nem rendelkező polimerizálható anyagot is tartalmazhatnak. Alkalmas, bár kevésbé előnyös, ebbe az osztályba tartozó vegyületek az akrilsav vagy a metakrilsav viniléterekkel, így vinilmetiléterekkel, vinilészterrel, etilénnel, propilénnel és sztírollal képzett kopolimerjei, amelyekben a sav aránya legalább 50 tömeg %.

A szerves vázanyagok a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerekben legfeljebb 40 tömeg %, különösen legfeljebb 25 tömeg % és előnyösen 1-8 tömeg % mennyiségben lehetnek jelen. Az említett felső határhoz közeli mennyiségeket előnyösen pasztaformájú vagy folyékony, különösen víztartalmú találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerekben alkalmazzuk. A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerek, így a ruhautókezelő szerek, mit például az öblítők adott esetben lehetnek mentesek is a szerves vázanyagoktól.

Vízoldható szerves vázanyagként különösen alkáliszilikátok és polifoszfátok, előnyösen nátriumtripolifoszfát jöhet számításba. Vízen oldhatatlan, vízben diszpergálható szerves vázanyagként a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerekben opcionálisan különösen kristályos vagy amorf alkálialumoszilikátokat alkalmazzuk, előnyösen legfeljebb 50 tömeg %, előnyösen nem több, mint 40 tömeg %, és folyékony szerek esetében különösen 1-5 tömeg % mennyiségben. Ezek közül előnyösek a mosószert-minőségű kristályos nátriumszilikátok, különösen a zeolit A, P és adott esetben X. Az említett felső határokhoz közeli mennyiségeket opcionálisan előnyösen szilárd szemcsés szerekben alkalmazzuk.

Az említett alumoszilikátok részbeni vagy teljes helyettesítésére alkalmas anyagok a kristályos alkáliszilikátok, amelyek önmagukban vagy amorf szilikátokkal elkeverve lehetnek jelen. A találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerekben vázanyagként alkalmazható alkáliszilikátokban, amelyek amorf vagy kristályos formában is lehetnek, az alkálioxid és a SiO_2 molaránya előnyösen 0,95 alatti, különösen 1:1,1 - 1:1,2. Előnyösek az amorf alkáliszilikátok.

Továbbá, egy további kiviteli alak esetén ugyanakkor előnyös, amennyiben csak csekélyebb mennyiségű, így például 0-5 tömeg %, például 0,1-2 tömeg % vízben oldhatatlan vázanyagot (így például zeolitot) alkalmazzuk a teljes mosó- vagy tisztítószerre vonatkoztatva.

A vázanyagok a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerekben opcionálisan előnyösen legfeljebb 60 tömeg %, különösen 5-40 tömeg % mennyiségben vannak jelen. A találmány szerinti ruhautókezelő szerek, így például öblítők előnyösen nem tartalmaznak szerves vázanyagot.

Opcionálisan alkalmazható peroxívegyületként különösen szerves persavak, illetve szerves savak, így a ftálimidoperkapronsav vagy a perbenzoészav persavas sói, a diperdodekándisav sói, hidrogénperoxid és a felhasználási körülmények között hidrogénperoxidot adó sók, így perborát, perkarbonát és/vagy perszilikát jöhetnek számításba. Amennyiben szilárd peroxívegyületeket alkalmazunk, ezek használható porok vagy granulátumok formájában, amelyek elvileg ismert módon bevontak lehetnek. Különösen előnyösen alkáliperkarbonát, alkáliperborát-monohidrát vagy különösen a folyékony szerekben 3-10 tömeg % hidrogénperoxidot tartalmazó vízes oldat formájában lévő hidrogénperoxid alkalmazható. Amennyiben egy találmány szerinti mosó- vagy tisztítószert fehérítőszer, így előnyösen persavvegyületeket tartalmaz, úgy ezek előnyösen legfeljebb 50 tömeg %, különösen 5-30 tömeg % mennyiségben vannak jelen. Célszerű lehet opcionálisan kisebb mennyiségű ismert fehérítőkatalizátor, így például foszfonát, borát, illetve metaborát és metaszilikát, illetve magnéziumsók, így magnéziumszulfát hozzáadása.

Fehérítőaktivátorként opcionálisan olyan vegyületek alkalmazhatók, amelyek perhidrolízises körülmények között előnyösen 1-10 szénatomos, különösen 2-4 szénatomos alifás peroxokarbonsavakat és/vagy adott esetben szubsztituált perbenzoészavakat adnak. Alkalmask olyan anyagok, amelyek az említett szénatomszámú O- és N-acilesoportot és/vagy adott esetben szubsztituált benzoilcsoportokat tartalmaznak. Előnyösek a többszörösen acilezett alkiléndiaminok, különösen a tetraacetiléndiamin (TAED), acilezett triazínvegyületek, különösen az 1,5-diacetil-2,4-dioxobexahidro-1,3,5-triazin (DADHT), acilezett glikolurilok, különösen a tetraacetilglikoluril (TAGU), N-acilimidek, különösen N-nonanoilszukcinimid (NOSI), acilezett fenolszulfonátok, különösen n-nonanoil- vagy n-izononanoiloxibenzolszulfonát (n- illetve izo-NOBS), karbonsavanhidridek, különösen ftálsavanhidrid, acilezett többértékű alkoholok, különösen triacetin, etilén-glikoldiacetát, 2,5-diacet-oxi-2,5-dihidrofuran és enolészter, illetve acetilezett szorbitol és mannitol, illetve ezek keverékei, acilezett cukorszármazékok, különösen pentaacetilglükóz (PAG), pentaacetilfruktóz, tetraacetilxilóz és oktaacetillaktóz, illetve acetilezett, adott esetben N-alkilezett glükamin és glükonolakton, és/vagy N-acilezett laktámok, például N-benzoilkaprolaktám. Szintén előnyösen alkalmazhatók a hidrofíl szubsztituált acilacetálok és acillaktámok. Alkalmazhatók hagyományos fehérítőaktivátorok kombinációi is. Az ilyen fehérítőaktivátorokat opcionálisan a szokásos mennyiségi határok között, előnyösen 1-10 tömeg %, különösen 2-8 tömeg % mennyiségben alkalmazzuk a teljes szerre vonatkoztatva.

A mosó- vagy tisztítószerekben opcionálisan alkalmazható enzimekként különösen a proteázok, kutinázok, amilázok, pullulanázok, hemicellulázok, cellulázok, lipázok, oxidázok és peroxidázok osztályába tartozó enzimek, illetve ezek keverékei jönnek számításba. Különösen alkalmasak a gombákból vagy baktériumokból, így *Bacillus subtilis*-ből, *Bacillus licheniformis*-ből, *Streptomyces griseus*-ből, *Humicola lanuginosa*-ból, *Humicola insolens*-ből, *Pseudomonas pseudocaligenes*-ből vagy *Pseudomonas cepaica*-ból kinyert enzimatikus hatóanyagok. Az adott esetben alkalmazott enzimeket

az idő előtti inaktíválódástól való védelem céljából hordozókon adszorbeálthatjuk vagy bevonóanyagokba ágyazhatjuk. Ezeket a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószeres opcionálisan nem több, mint 5 tömeg %, előnyösen 0,2-2 tömeg % mennyiségben tartalmazzák.

A mosó- vagy tisztítószeres optikai világosítóként opcionálisan például a diaminosztilbénzulfonsav származékait, illetve ezek alkálifémsóit tartalmazhatják. Megfelelőek például a 4,4'-bisz(2-anilino-4-morfolino-1,3,5-triazinil-6-amino)sztilbén-2,2'-diszulfonsav vagy a hasonlóan felépített vegyületek, amelyek a morfolino-csoport helyett egy dietanolamín-csoportot, egy metilamino-csoportot, egy anilincsoportot vagy egy 2-metoxietilamino-csoportot hordoznak. Jelen lehetnek továbbá a szubsztituált difenilsztiril-típusú világosítók is, például a 4,4'-bisz(2-szulfosztiril)-difetil, a 4,4'-bisz(4-klór-3-szulfosztiril)-difetil vagy a 4-(4-klórsztiril)-4'-(2-szulfosztiril)-difetil alkalisói. Alkalmazhatók az előbb említett világosítók keverékei is.

Az opcionálisan alkalmazható habzásgátló anyagok közé tartoznak például az organopolisziloxánok és ezek mikrofinom, adott esetben szilanizált kovasavval, illetve paraffinviaszokkal képzett keverékei, és ezek szilanizált kovasavval vagy biszszírsav-alkiléndiamidokkal alkotott keverékei. Előnyösen alkalmazhatók a különböző habzásgátló anyagok keverékei is, például a szilikonokból, paraffinokból vagy viaszokból álló keverékek. Előnyösen, az opcionális habzásgátló anyagok különösen szilikon és/vagy paraffin-tartalmú habzásgátló anyagok, amelyek egy szemcsés, vízben oldható, illetve diszpergálható hordozóanyaghoz kötöttek. Ebben az esetben különösen előnyösek a paraffinviaszokból és bisztearil-etiléndiamidokból álló keverékek.

Továbbá, a mosó- vagy tisztítószeres opcionálisan olyan komponenseket is tartalmazhatnak, amelyek az olajoknak és zsíroknak a textíliákból történő kimoshatóságát pozitívan befolyásolják, vagyis úgynevezett soil-release hatóanyagokat. Ez a hatás különösen akkor szembevetendő, ha egy olyan textil kcsolódik be, amelyet korábban már többször is mostak az ezeket az olaj- és zsíroldó komponenseket tartalmazó mosószerrel. Az előnyös olaj- és zsíroldó komponensek közé tartoznak például a nemionos cellulózéterek, így a metilcellulóz és metilhidroxipropilcellulóz, ahol a metoxi-csoportok aránya 15-30 tömeg %-és a hidroxipropil-csoportok aránya 1-15 tömeg %, mindenkor a nemionos cellulózéterre vonatkoztatva, illetve a technika állásából ismert ftálsav- és/vagy tereftálsav-polimerek, illetve ezek származékainak monomer és/vagy polimer diolokkal alkotott polimerjei, különösen az etiléntereftalátokból és/vagy polietilén-glikol-tereftalátokból álló polimerek vagy ezek anionosan és/vagy nemionosan módosított származékai.

A mosó- vagy tisztítószeres tartalmazhatnak opcionálisan színátvitelt gátló anyagokat is, előnyösen 0,1-2 tömeg %, különösen 0,1-1 tömeg % mennyiségben, amelyek a találmány egy előnyös kiviteli alakja esetén vinilpirrolidon-, vinilimidazol-, vinilpiridin-N-oxid-polimerek vagy ezek kopolimerjei.

Szintén alkalmazhatók polivinilpirrolidonok, N-vinil-N-vinilpirrolidon-kopolimerek, poliviniloxazolidonok, vinilmonomereken és karbonsavamidokon alapuló kopolimerek, pirrolidoncsoportokat tartalmazó poliészterek és poliamidok, ojtott poliamidoaminok és polietiléniminek, szekunder aminosokból származó amidocsoportokat tartalmazó polimerek, poliamin-N-oxid polimerek, polivinilalkoholok és akrilamidoalkenilszulfonsav-alapú kopolimerek.

Az opcionálisan alkalmazható szürkülésgátló anyagok képesek a textilszálakról leoldott szennyeződést a mosóleben szuszpendálva tartani. Erre alkalmasak a többnyire szerves jellegű kolloidok, például keményítő, enyv, zselatin, a keményítők vagy a cellulózok éterkarbonsavainak vagy éterszulfonsavainak sói, illetve a cellulózok vagy keményítők savas kénsavésztereinak a sói. Erre a célra alkalmasak továbbá a vízoldható, savas csoportokat tartalmazó poliamidok is. Továbbá, opcionális szürkülésgátló anyagként a fent említett keményítőszármazékoktól eltérő anyagok, például aldehidkeményítők is alkalmazhatók. Opcionális szürkülésgátló anyagként előnyösen cellulózétert, így karboximetilcellulózt (Na-só), metilcellulózt, hidroxialkilcellulózt és vegyesétereket, így metilhidroxietilcellulózt, metilhidroxipropilcellulózt, metilkarboximetilcellulózt, és ezek keverékeit alkalmazhatjuk, például 0,1-5 tömeg % mennyiségben, a mosó-és tisztítószerre vonatkoztatva.

A találmány szerinti, különösen folyékony vagy pasztózus formában jelen lévő mosó- vagy tisztítószerben opcionálisan alkalmazható szerves oldószerek közé tartoznak előnyösen az 1-4 szénatomos alkoholok, különösen a metanol, etanol, izopropanol és tere-butanol, 2-4 szénatomos diolok, különösen az etilén-glikol és propilén-glikol, illetve ezek keverékei és az említett vegyületosztályokból levezethető éterek. Az ilyen, vízzel elegyedő oldószerek a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerben opcionálisan előnyösen nem több, mint 30 tömeg %, különösen 6-20 tömeg % mennyiségben lehetnek jelen.

A kívánt, a szokásos komponensek elkeverése útján magától nem adódó pH-érték beállítására a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerben opcionálisan tartalmazhatnak savakat, így különösen citromsavat, ecetsavat, borkósavat, almasavat, tejsavat, glikolsavat, borostyánkósavat, glutársavat és/vagy adipinsavat, de ásványi savakat is, így különösen kénsavat vagy bázisokat, különösen ammónium- vagy alkálihidroxidokat. Az ilyen pH-szabályozó anyagok a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószerben opcionálisan nem több, mint 20 tömeg %, különösen 1,2-17 tömeg % mennyiségben lehetnek jelen.

A találmány szerinti szilárd mosó- vagy tisztítószerben elvileg ismert módon, például porlasztva szárítással vagy granulálással történhet, amelynek során például az opcionális peroxvegyületet és az opcionális fehérítőkatalizátort adott esetben később adjuk hozzá. A találmány szerinti parfümösszetételt előnyösen az előállítás végén visszük be a mosó- vagy tisztítószerbe, előnyösen felpermetezéssel. A

magasabb, különösen a 650 g/l - 950 g/l tartományba eső térfogati tömeggel rendelkező találmány szerinti mosó- vagy tisztítószer előállításánál egy extrudálási lépést tartalmazó előállítási eljárás előnyös. A találmány szerinti folyékony mosó- vagy tisztítószer előállítása szintén ismert módon történhet, amelynek során a találmány szerinti parfümösszetételt előnyösen a mosó- vagy tisztítószer előállításának végén vesszük be.

A találmány egyik előnyös kiviteli alakjánál a találmány szerinti kitanítást arra alkalmazhatjuk, hogy a felhasználói termékekben, így a mosó-, tisztító- és testápoló szerekben a parfüm-mennyiséget csökkentjük, mivel a találmány szerinti parfümösszetételek bevitelével nem csak különösen hosszan tartó, hanem különösen hatásos parfümözés valósítható meg.

Egy előnyös találmány szerinti mosó- vagy tisztítószer egy olyan szilárd, különösen por formájú mosószer, amely a találmány szerinti parfümösszetétel mellett előnyösen az alábbiak közül választott komponenseket tartalmazhat:

- (a) anionos tenzidok, előnyösen alkilbenzolszulfonát, alkilszulfát, például előnyösen 5-30 tömeg % mennyiségben,
- (b) nemionos tenzidok, így előnyösen zsíralkoholpoliglükoléterek, alkilpoliglükozidok, zsírsavglükamidok, például előnyösen 0,5-15 tömeg % mennyiségben,
- (c) vázanyagok, így például polikarboxilát, nátriumcitrát, például 0-70 tömeg %, előnyösen 5-60 tömeg %, előnyösen 10-55 tömeg %, különösen 15-40 tömeg % mennyiségben,
- (d) lúgok, így például nátriumkarbonát, például 0-35 tömeg %, előnyösen 1-30 tömeg %, előnyösen 2-25 tömeg %, különösen 5-20 tömeg % mennyiségben,
- (e) fehérítőszer, így például nátriumperborát vagy nátriumperkarbonát, például 0-30 tömeg %, előnyösen 5-25 tömeg %, előnyösen 10-20 tömeg % mennyiségben,
- (f) korróziós inhibitorok, így például nátriumszilikát, például 0-10 tömeg %, előnyösen 1-6 tömeg % előnyösen 2-5 tömeg %, különösen 3-4 tömeg % mennyiségben,
- (g) stabilizátorok, így például foszfonátok, előnyösen 0-1 tömeg %,
- (h) habzásgátló anyagok, így például szappan, szilikonolajok, paraffinok, előnyösen 0-4 tömeg %, előnyösen 0,1-3 tömeg %, különösen 0,2-1 tömeg % mennyiségben,
- (i) enzimek, így például proteázok, amilázok, cellulázok, lipázok, előnyösen 0-2 tömeg %, előnyösen 0,2-1 tömeg %, különösen 0,3-0,8 tömeg % mennyiségben,
- (j) szürkülésgátló anyagok, így például karboximetilcellulózok, előnyösen 0-1 tömeg % mennyiségben,
- (k) elazineződést gátló anyagok, például polivinilpirrolidon-származékok, például 0-2 tömeg % mennyiségben,
- (l) szuszpendáló szerek, például nátriumszulfát, előnyösen 0-20 tömeg % mennyiségben,

- (m) optikai világosító anyagok, például sztilbén-származék, bifeníl-származék, előnyösen 0-0,4 tömeg %, különösen 0,1-0,3 tömeg % mennyiségben,
- (n) adott esetben további illatanyagok,
- (o) adott esetben víz
- (p) adott esetben szappan,
- (q) adott esetben fehérítőaktivátorok,
- (r) adott esetben cellulózszármazékok,
- (s) adott esetben szennytaszító anyagok,

ahol a tömeg % értékek a teljes szerre vonatkoznak.

Az egyik további előnyös kiviteli alaknál a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószer szilárd formájú, különösen szemcsés formájú, és a találmány szerinti parfümösszetétel mellett még 5 -55 tömeg % vázanyagot, 2,5-20 tömeg % anionos tenzidet, 1-20 tömeg % niotenzidet, 1-25 tömeg % fehérítőszer, 0,5-8 tömeg % fehérítőaktivátort, és 0,1-40 tömeg % szuszpendálószer, különösen alkáliszulfátot, illetve legfeljebb 2 tömeg %, különösen 0,4-1,2 tömeg % enzimet, előnyösen szemcsésre formázott enzimet, különösen proteázt, lipázt, amilázt, cellulázt, és/vagy oxidoreduktázt tartalmaz. Ez a kiviteli alak lehet adott esetben mentes a fehérítőszerrel és a fehérítőaktivátortól.

Egy további előnyös kiviteli alak esetén a találmány szerinti mosó- vagy tisztítószer folyékony formában, előnyösen gél formájában van jelen. Az előnyös folyékony mosó- vagy tisztítószerek víztartalma például 10-95 tömeg %, előnyösen 20-80 tömeg % és különösen 30-70 tömeg % a teljes szerre vonatkoztatva. Folyékony koncentrátumok esetén a víztartalom különösen alacsony, például ≤ 30 tömeg %, előnyösen ≤ 20 tömeg %, különösen ≤ 15 tömeg %, így például 0,1-10 tömeg % is lehet, ahol a tömeg % értékek mindenkor a teljes szerre vonatkoznak. A folyékony felhasználói termékek nemvízes oldószereket is tartalmazhatnak.

Egy előnyös találmány szerinti mosó- vagy tisztítószer egy olyan folyékony, különösen gél formájú mosószer, amely a találmány szerinti parfümösszetételek mellett előnyösen az alábbiak közül választott komponenseket tartalmazhat:

- anionos tenzidok, előnyösen alkilbenzolszulfonát, alkilszulfát, például előnyösen 5-40 tömeg % mennyiségben,
- nemionos tenzidok, így előnyösen zsíralkoholpoliglükoléterek, alkilpoliglükozidok, zsírsavglükamidok, például előnyösen 0,5-25 tömeg % mennyiségben,
- vázanyagok, így például polikarboxilát, nátriumcitrát, előnyösen 0-25 tömeg %, előnyösen 0,01-10 tömeg %, különösen 0,1-5 tömeg % mennyiségben,

- habzágátító anyagok, így például szilikonolajok, paraffinok, például 0-10 tömeg %, előnyösen 0,1-4 tömeg %, különösen 0,2-2 tömeg %, különösen 1-3 tömeg % mennyiségben,
- enzimek, így például proteázok, amilázok, cellulázok, lipázok, például 0-3 tömeg %, előnyösen 0,1-2 tömeg %, előnyösen 0,2-1 tömeg %, különösen 0,3-0,8 tömeg % mennyiségben,
- optikai világosító anyagok, például sztilbén-származék, bifenil-származék, például 0,1-0,3 tömeg %, különösen 0,1-0,4 tömeg % mennyiségben,
- adott esetben további illatanyagok
- víz,
- adott esetben szappan, például 0-25 tömeg %, előnyösen 1-20 tömeg %, előnyösen 2-15 tömeg %, különösen 5-10 tömeg % mennyiségben
- adott esetben oldószerek (előnyösen alkoholok), előnyösen 0-25 tömeg %, előnyösen 1-20 tömeg %, különösen 2-15 tömeg % mennyiségben, ahol a tömeg % mindenkor a teljes szerre vonatkozik.

Egy különösen előnyös folyékony mosó- vagy tisztítószer ennek során a találmány szerinti parfümöszszetével mellett legalább az alábbiakat tartalmazza: anionos tenzid 0,5-20 tömeg % mennyiségben, nemionos tenzid 1-25 tömeg % mennyiségben, vázanyagok 1-25 tömeg % mennyiségben, enzimek, illetve víz.

Egy a találmány szerinti, további előnyös folyékony mosó- vagy tisztítószer egy folyékony öblítőszer, amely a találmány szerinti parfümöszszetetelek mellett előnyösen az alábbiak közül választott további komponenseket tartalmazhat:

- kationos tenzidek, így különösen észterkvatok, például 5-30 tömeg % mennyiségben,
- ko-tenzidek, így különösen glicerolmonosztearát, sztearinsav, zsíralkoholok és/vagy zsíralkoholetoxilátok, például 0-5 tömeg %, előnyösen 0,1-4 tömeg % mennyiségben,
- emulgeátorok, így különösen zsíraminetoxilátok, például 0-4 tömeg %, előnyösen 0,1-3 tömeg % mennyiségben,
- adott esetben további illatanyagok,
- adott esetben színyanyagok, előnyösen ppm tartományban,
- oldószerek, így különösen víz, például 60-90 tömeg % mennyiségben,

ahol a tömeg % értékek mindenkor a teljes szerre vonatkoznak.

Példák:

Egy Miele® Softronic W1734 mosógépben 40 °C-on végrehajtott mosási kísérletekben gyapjuból lévő frottírtörölközőket (össztömeg 3,5 kg) mostunk (vízkeménység: 16 °d) és centrifugáltunk (centrifugá-

lási fordulatszám: 1200 ford/perc), és ezután szárítókötélen szárítottuk. A mosási kísérleteket egymástól függetlenül (a) egyenként 40 g. fehérítőszeret tartalmazó, Megaperis® típusú szilárd univerzális mosószerrel (extrudálásos eljárással előállítható nagy sűrűségű szilárd mosószer), illetve egyenként 75 g folyékony univerzális mosószerrel mostuk.

A fehérítőtartalmú univerzális mosószer összesen 0,4 tömeg % parfümolajat tartalmazott. A parfümolaj ennek során az a1) változatnál 10 tömeg % oktanált, az a2) változatnál 10 tömeg % mennyiségű, oktanálból és egy megfelelő oxazolidinből (1-aza-3,7-dioxa-2,8-diheptil-biciklo[3.3.0]oktán) álló keveréket, az a3) változatnál 10 tömeg % 1-aza-3,7-dioxa-2,8-diheptil-biciklo[3.3.0]oktánt tartalmazott, ahol a tömeg % mindenkor a parfümolajra vonatkozott. Az a2) változat szerinti konkrét oktanál-oxazolidin-keverék 30 tömeg % oktanált és 70 tömeg % oxazolidint tartalmazott, az oktanál-oxazolidin keverékre vonatkoztatva.

A folyékony univerzális mosószer összesen 1,3 tömeg % parfümolajat tartalmazott. A parfümolaj ebben az esetben a b1) változatnál 10 tömeg % oktanált, a b2) változatnál 10 tömeg % mennyiségű, oktanálból és egy megfelelő oxazolidinből (1-aza-3,7-dioxa-2,8-diheptil-biciklo[3.3.0]oktán) álló keveréket, a b3) változatnál 10 tömeg % 1-aza-3,7-dioxa-2,8-diheptil-biciklo[3.3.0]oktánt tartalmazott, ahol a tömeg % mindenkor a parfümolajra vonatkozott. A b2) változat szerinti konkrét oktanál-oxazolidin-keverék 30 tömeg % oktanált és 70 tömeg % oxazolidint tartalmazott, az oktanál-oxazolidin keverékre vonatkoztatva.

Ellenőrzésre került minden esetben a termék szaga (vagyis a mosószer szaga), a száraz mosás szaga (vagyis egy nappal a mosást követően), illetve a száraz mosás szaga 7 nap után (vagyis a mosás után 7 nappal). Tárolásra a törölközőket összehajtogattuk és egy nyitott polcon egymásra raktuk őket.

Kiértékelésre került minden esetben a szag intenzitása egy 1-től 5-ig terjedő skálán, ahol az 5 volt a legjobb érték, amely egy nagyon intenzív szagot jelent, és az 1 volt a legalacsonyabb érték, amely egy még érzékelhető szagot jelentett. Az értékelést 10, a parfüméria területén iskolázott személy végezte. Minden értékelést minden esetben négyszer ismételték, és ezt követően meghatározták az átlagértéket.

(a) A szilárd mosószer kiértékelése

A szer a1) változat szerinti termékkeveréke (oktanált tartalmazó parfümolaj) 3,5-ös átlagértékelést kapott. A szer a2) változat szerinti termékkeveréke (oktanált és a megfelelő oxazolidint tartalmazó parfümolaj) 4,5-ös átlagértékelést kapott. A szer a3) változat szerinti termékkeveréke (oxazolidint tartalmazó parfümolaj) 3,0-ás átlagértékelést kapott.

Az a1) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 3-as átlagértékelést kapott. Az a2) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 5-ös átlagértékelést kapott. Az a3) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 4,5-ös átlagértékelést kapott.

Az a1) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 7 napos tárolást követően 2-es átlagértékelést kapott. Az a2) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 7 napos tárolást követően 5-ös átlagértékelést kapott. Az a3) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 7 napos tárolást követően 4,5-ös átlagértékelést kapott.

Ennek megfelelően, az a2) változatnak megfelelő találmány szerinti keveréknek a szilárd univerzális mosószerekben történő alkalmazása során előnyösebb illathatás volt tapasztalható mind magánál a mosószernél, mind a száraz mosásnál, és a 7 napig tárolt száraz mosás esetén is.

(b) A szilárd mosószerek kiértékelése

A szer b1) változat szerinti termékkeveréke (oktanált tartalmazó parfümolaj) 4-es átlagértékelést kapott. A szer b2) változat szerinti termékkeveréke (oktanált és a megfelelő oxazolidint tartalmazó parfümolaj) 4,5-ös átlagértékelést kapott. A szer b3) változat szerinti termékkeveréke (oxazolidint tartalmazó parfümolaj) 3,5-ös átlagértékelést kapott.

A b1) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 3-as átlagértékelést kapott. A b2) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 4-es átlagértékelést kapott. A b3) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 3-as átlagértékelést kapott.

A b1) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 7 napos tárolást követően 1,5-ös átlagértékelést kapott. A b2) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 7 napos tárolást követően 3,5-ös átlagértékelést kapott. A b3) változat szerinti szerrel mosott száraz mosás 7 napos tárolást követően 3-as átlagértékelést kapott.

Ennek megfelelően, a b2) változatnak megfelelő találmány szerinti keveréknek a folyékony univerzális mosószerekben történő alkalmazása során előnyösebb illathatás volt tapasztalható mind magánál a mosószernél, mind a száraz mosásnál, és a 7 napig tárolt száraz mosás esetén is.

A fentiekkel analóg mosási kísérletek, amelyeket a megfelelő lágyítók alkalmazása mellett végeztünk, hasonló eredményeket hoztak, amelyek a találmány szerinti keverékek előnyös hatását mutatták a termékek szagának és a száraz mosások illatának vonatkozásában.

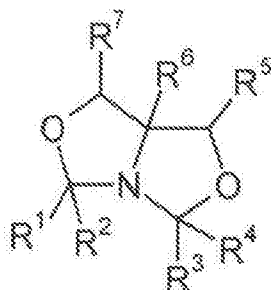
Szabadalmi igénypontok

1. Parfümösszetétel, amely az alábbiakat tartalmazza:

- (a) legalább egy illatanyag-aldehid, amely legalább 6 szénatomot tartalmaz, vagy legalább egy illatanyag-keton, amely legalább 6 szénatomot tartalmaz, illetve
- (b) legalább egy, az (a) pontban említett illatanyag-aldehidnek vagy illatanyag-ketonnak megfelelő oxazolidin illat-előanyag, amely ugyanazt az illatanyag-aldehidet vagy illatanyag-ketont képes felszabadítani,

ahol az (a) illatanyag-aldehid és/vagy illatanyag-keton és a megfelelő (b) oxazolidin illat-előanyag molaránya 20:1-1:20, előnyösen 10:1-1:10, előnyösen 5:1-1:5, és

ahol az oxazolidin illat-előanyag egy (I) általános képletű 1-aza-3,7-dioxabicyclo[3.3.0]oktán-vegyület

(I)

ahol

R^1, R^2, R^3, R^4 jelentése egymástól függetlenül olyan csoportok, amelyek az $R^1-C(=O)-R^2$, illetve az $R^3-C(=O)-R^4$ általános képletű vegyületekkel kombinálva egy legalább 6 szénatomot tartalmazó illatanyag-aldehidet, vagy egy legalább 6 szénatomot tartalmazó illatanyag-ketont eredményeznek,

R^5, R^6, R^7 jelentése egymástól függetlenül H vagy egy ciklikus vagy aciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó láncú vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen szénhidrogén-csoport.

2. Az 1. igénypont szerinti összetétel, azzal jellemezve, hogy az illatanyag-aldehidet az alábbiak közül választjuk: adoxál (2,6,10-trimetil-9-undecenál), az ánizsaldehid (4-metoxibenáldehid), címál (3-(4-izopropilfenil)-2-metilpropanál), etilvanilin, florhidrál (3-(3-izopropilfenil)-butanál), helionál (3-(3,4-metiléndioxifenil)-2-metilpropanál), heliotropin, hidroxicitronellál, lauraldehid, liral (3- és 4-(4-hidroxil-4-metilpentil)-3-ciklohexén-1-karboxaldehid), metilnonilacetaldehid, lilial (3-(4-terc-butilfenil)-2-metilpropanál), fenilacetaldehid, undecilénaldehid, vanilin, 2,6,10-trimetil-9-undecenál, 3-dodecén-1-ál, alfa-n-amillfabéjaldehid, melonál (2,6-dimetil-5-heptenál), 2,4-dimetil-3-ciklohexén-1-karbox-

SZTNH-100095194

aldehyd (triplál), 4-metoxibenzaldehyd, benzaldehyd, 3-(4-terc-butilfenil)-propanál, 2-metil-3-(parametoxifenil)-propanál, 2-metil-4-(2,6,6-trimetil-2(1)-ciklohexen-1-ül)-butanál, 3-fenil-2-propenál, cisz-/transz-3,7-dimetil-2,6-oktadien-1-ál, 3,7-dimetil-6-okten-1-ál, [(3,7-dimetil-6-oktenil)-oxil]-acetaldehyd, 4-izopropilbenzilaldehyd, 1,2,3,4,5,6,7,8-oktahidro-8,8-dimetil-2-naftaldehyd, 2,4-dimetil-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd, 2-metil-3-(izopropilfenil)-propanál, 1-dekanál, 2,6-dimetil-5-heptenál, 4-(tri-ciklo[5.2.1.0(2,6)]-decilidén-8)-butanál, oktahidro-4,7-metán-1H-indénkarboxaldehyd, 3-etoxi-4-hidroxibenzaldehyd, para-etil-alfa,alfa-dimetilhidrofahéjaldehyd, alfa-metil-3,4-(metiléndioxi)-hidrofahéjaldehyd, 3,4-metiléndioxibenzaldehyd, alfa-n-hexil-fahéjaldehyd, m-cimén-7-karboxaldehyd, alfa-metil-fenilacetaldehyd, 7-hidroxi-3,7-dimetiloktanál, undecenál, 2,4,6-trimetil-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd, 4-(3)(4-metil-3-pentenil)-3-ciklohexén-karboxaldehyd, 1-dodekanál, 2,4-dimetilciklohexén-3-karboxaldehyd, 4-(4-Hidroxi-4-metilpentil)-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd, 7-metoxi-3,7-dimetiloktan-1-ál, 2-metilundekanál, 2-metildekanál, 1-nonanál, 1-oktanál, 2,6,10-trimetil-5,9-undekadienál, 2-metil-3-(4-terc-butil)-propanál, dihidrofahéjaldehyd, 1-metil-4-(4-metil-3-pentenil)-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd, 5- vagy 6-metoxihexahidro-4,7-metánindán-1- vagy -2-karboxaldehyd, 3,7-dimetiloktan-1-ál, 1-undekanál, 10-undecen-1-ál, 4-hidroxi-3-metoxibenzaldehyd, 1-metil-3-(4-metilpentil)-3-ciklohexénkarboxaldehyd, 7-hidroxi-3,7-dimetil-oktanál, transz-4-decenál, 2,6-nonadienál, para-tolil-acetaldehyd, 4-metilfenilacetaldehyd, 2-metil-4-(2,6,6-trimetil-1-ciklohexen-1-ül)-2-butenál, orto-metoxifahéjaldehyd, 3,5,6-trimetil-3-ciklohexénkarboxaldehyd, 3,7-dimetil-2-metilén-6-oktenál, fenoxiacetaldehyd, 5,9-dimetil-4,8-dekadienál, bazsarózsa-aldehyd (6,10-dimetil-3-oxa-5,9-undekadien-1-ál), hexahidro-4,7-metánindán-1-karboxaldehyd, 2-metiloktanál, alfa-metil-4-(1-metiletil)-benzofacetaldehyd, 6,6-dimetil-2-norpinén-2-propionaldehyd, para-metilfenoxiacetaldehyd, 2-metil-3-fenil-2-propen-1-ál, 3,5,5-trimetilhexanál, hexahidro-8,8-dimetil-2-naftaldehyd, 3-propilbiciklo[2.2.1]-hept-5-én-2-karbaldehyd, 9-decenál, 3-metil-5-fenil-1-pentanál, metilnonilacetaldehyd, hexanál, illetve transz-2-hexenál.

3. Az 1. vagy 2. igénypont szerinti összetétel, azzal jellemezve, hogy az illatanyag-kezet az alábbiak közül választjuk: metil-beta-naftilketon, pézsmaindanon (1,2,3,5,6,7-hexahidro-1,1,2,3,3-pentanetil-4H-indén-4-on), tonalid (6-Acetil-1,1,2,4,4,7-hexametil-tetralin), alfa-damaszkon, beta-damaszkon, delta-damaszkon, izo-damaszkon, damaszkenon, metildihidrojázmonát, menton, karvon, kámfor, koavon (3,4,5,6,6-pentanetilhept-3-en-2-on), fenchon, alfa-jonon, beta-jonon, gamma-metil-jonon, fleuramon (2-heptilciklopentanon), dihidrojázmon, cisz-jázmon, izo-E-Super (1-(1,2,3,4,5,6,7,8-oktahidro-2,3,8,8-tetrametil-2-naftalenil)-etan-1-on (és izomerek)), metilcedrenilketon, acetofenon, metilacetofenon, para-metoxiacetofenon, metil-beta-naftilketon, benzilacetone, benzofenon, para-hidroxifenilbutanon, zeller-kezet (3-metil-5-propil-2-ciklohexenon), 6-izopropildekahidro-2-nafton, dimetiloktenon, frescomente (2-butan-2-ülciklohexan-1-on), 4-(1-etoxivinil)-3,3,5,5-tetrametilciklohexanon, metilheptenon, 2-(2-(4-metil-3-ciklohexen-1-ül)-propil)-ciklopentanon, 1-(p-menten-6(2)-ül)-1-propanon, 4-(4-hidroxi-3-metoxifenil)-2-butanon, 2-acetil-3,3-dimetilnorbornán, 6,7-dihidro-

1,1,2,3,3-pentametil-4(5H)-indanon, 4-damaszkol, dulcinil (4-(1,3-benzodioxol-5-il)-butan-2-on), hexalon (1-(2,6,6-trimeil-2-ciklohexen-1-il)-1,6-heptadien-3-on), izociklomon E (2-acetonafton-1,2,3,4,5,6,7,8-oktahidro-2,3,8,8-tetrametil), metilnonilketon, metilciklocitron, metillevendulaketon, orivon (4-terc-amilciklohexanon), 4-terc-butil-ciklobexanon, delfon (2-pentil ciklopentanon), muszkon (CAS 541-91-3), neobutenon (1-(5,5-dimetil-1-ciklohexenil)-pent-4-en-1-on), plicaton (CAS 41724-19-0), velouton (2,2,5-trimetil-5-pentilciklopentan-1-on), 2,4,4,7-tetrametil-okt-6-en-3-on, illetve a tetramerán (6,10-dimetilundecen-2-on).

4. Az 1-3. igénypontok valamelyike szerinti összetétel, azzal jellemezve, hogy az R^2 , R^4 , R^5 , R^7 csoportok mindegyike hidrogénatom, és az R^6 csoport jelentése metil-, etil-, vagy hidroximetil-csoport vagy hidrogénatom, illetve az R^1 és R^3 csoportok jelentése egymástól függetlenül egyaránt 6-24 szénatomos szénhidrogénecsoport, előnyösen 7-24 szénatomos szénhidrogénecsoport, ahol a szénhidrogénecsoport ciklikus vagy aciklikus, szubsztituált vagy szubsztituálatlan, elágazó láncú vagy nem elágazó láncú, illetve telített vagy telítetlen lehet.

5. Az 1-4. igénypontok egyike szerinti összetétel, azzal jellemezve, hogy az további illatanyagokat tartalmaz.

6. Az 1-5. igénypontok valamelyike szerinti összetétel, azzal jellemezve, hogy az (a) és (b) komponensek 0,1-99 tömeg %, előnyösen 1-50 tömeg %, különösen 5-30 tömeg % mennyiségben vannak jelen a teljes összetételre vonatkoztatva.

7. Parfümözött fogyasztói termék, különösen mosó- vagy tisztítószer, kozmetikai szer, levegőillatosító szer, vagy ragasztóanyag, azzal jellemezve, hogy az egy az 1-6. igénypontok valamelyike szerinti összetételt tartalmaz.

8. Mosó- vagy tisztítószer, amely egy az 1-6. igénypontok valamelyike szerinti összetételt tartalmaz 0,0001-15 tömeg % mennyiségben, a teljes szerre vonatkoztatva.

9. Eljárás textíliák illatosítására, azzal jellemezve, hogy a textíleket egy az 1-6. igénypontok valamelyikét vagy a 8. igénypont szerinti tisztítószert alkalmazó mosóeljárásnak vetjük alá.

10. Az 1-6. igénypontok valamelyike szerinti parfümösszetétel alkalmazása egy mosó- vagy tisztítóeljárásban egy mosó- vagy tisztítószer illathatásának meghosszabbítására, és/vagy a mosó- vagy tisztítószert alkalmazása során egy hosszan tartó friss szag elérésére.